

PREDLOG

LOKALNI PROGRAM
občine Kočevje za kulturo
(2015-2019)

1. UVOD

Lokalni program za področje kulture in varovanja kulturne dediščine občine Kočevje je krovni dokument, ki določa strukturne in vsebinske temelje delovanja in ukrepov na področju kulture. Določa cilje ter strategijo njihovih uresničevanj. Določa prioritete in poudarke, ki so rezultat analize dogajanja v kulturi do sedaj in analize novih potreb in novih vsebin, ki naj pripomorejo k kakovostnim spremembam pri razvoju kulturne dejavnosti. Lokalni program temelji na osnovnih splošnih načelih - kakovost, dostopnost, raznovrstnost, povezovalnost in primerljivost.

2. ANALIZA STANJA

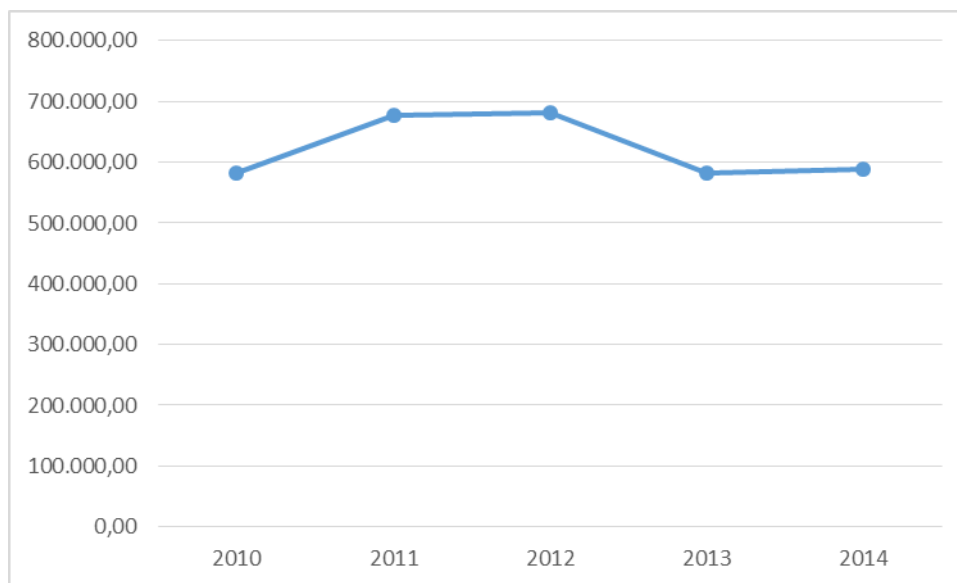
2.1 *Financiranje kulture iz občinskega proračuna*

Spodnja tabela prikazuje višino proračunskih sredstev za financiranje področja kulture v Občini Kočevje za obdobje 2010-2014.

Tabela1: Višina proračunskih sredstev na področju kulture (višina prikazana v EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014
Nepremična kulturna dediščina	6.000,00	22.568,96	10.885,51	0,00	0,00
Premična kulturna dediščina	39.082,39	60.399,75	71.917,10	65.329,24	49.341,25
Knjižničarstvo in založništvo	319.127,75	314.720,40	333.639,38	302.089,21	281.549,59
Ljubiteljska kultura	105.648,96	114.135,97	114.324,86	89.607,16	126.199,84
Drugi programi v kulturi	57.515,77	93.087,18	73.392,34	90.096,72	78.865,82
Mediji in avdiovizualna kultura	55.572,08	71.797,92	77.521,93	34.342,81	53.299,87
SKUPAJ	582.946,95	676.710,18	681.681,12	581.465,14	589.256,37

Graf 1: prikaz financiranja kulture od leta 2010 do leta 2014

2.2. Ljubiteljska kulturna društva

Na območju Občine Kočevje deluje preko 30 kulturnih društev in posameznih kulturnih ustvarjalcev. Programi in projekti ljubiteljskih kulturnih društev se izvajajo na naslednjih področjih:

- pevski zbori in vokalne skupine
- pihalni orkester
- ljudski pevci in godci
- plesne skupine
- gledališke in lutkovne skupine
- folklorne skupine
- likovne in fotografske skupine
- literarne skupine.

Temeljno poslanstvo ljubiteljske kulture je ohranjanje in oživljanje različne zvrsti kulture in ohranjanje kulturne identitete. S povezovanjem z različnimi kulturnimi ustanovami in centri ter povezovanjem različnih ljubiteljskih kulturnih društev omogoča prebivalcem pestro in zanimivo kulturno ponudbo, tako pasivno kot aktivno.

Z najrazličnejšimi prireditvami in izobraževanjem se viša kvaliteta vseh zvrsti umetnosti in neposredno spreminja miselnost o kulturi na lokalnem nivoju, predvsem pa vzgaja v spoštovanju do kulturnih dobrin, vedenju, da je za kulturno prireditev oz. kulturno delovanje potrebno vložiti veliko truda, znanja in potrpežljivosti.

Kulturni projekti in programi ljubiteljskih kulturnih društev se sofinancirajo na podlagi izvedenega vsakoletnega javnega razpisa občine Kočevje.

Pri svojem delovanju in izvajanju prireditev se kulturna društva srečujejo tudi s težavami, in sicer:

- pomanjkanje finančnih sredstev za delovanje kulturnih društev (nakup opreme, nakup rekvizitov, instrumentov);
- zmanjšanje interesa mladih. Razloge za to gre v večji meri iskati v veliki večini migracije mladih pri srednješolskem in univerzitetnem izobraževanju;
- pomanjkanje strokovnega kadra – mentorjev, zborovodij ter ostalih izobraženih delavcev pri vodenju posameznih dejavnosti;

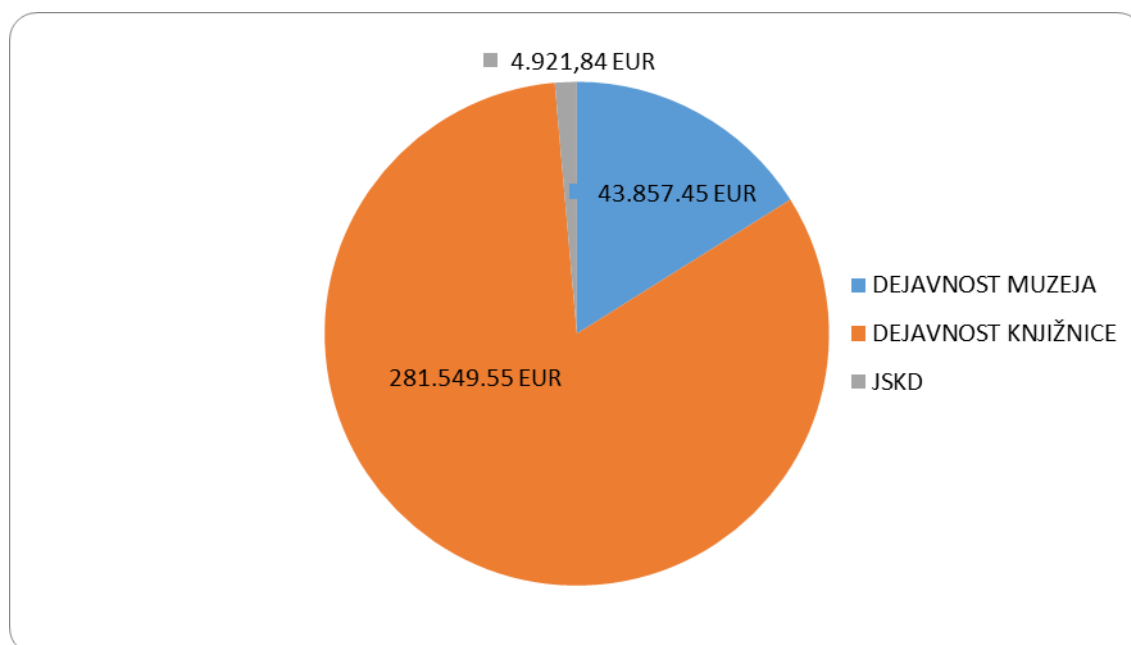
- zaradi slabega gospodarskega in socialnega stanja še posebej v lokalnem okolju je zelo težko pridobiti sponzorska sredstva.

2.3. Javni zavodi na področju kulture

Občina Kočevje je ustanoviteljica dveh javnih zavodov na področju kulture, ki urejajo vprašanja javnega interesa in delovanje javne službe. Na območju Občine Kočevje deluje tudi območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije. Za njihovo delovanje je občina v letu 2014 skupno namenila 330.328,84 EUR.

Javni zavodi izvajajo javno službo na področju knjižnične dejavnosti, muzejske in galerijske dejavnosti ter podpore ljubiteljski kulturni dejavnosti.

Graf 2: prikaz sredstev za javne zavode v letu 2014

2.4 Knjižnica Kočevje

Knjižnica je kulturna ustanova, ustanovljena leta 2005 kot samostojni javni zavod, ki opravlja javno službo na področju knjižničarstva na območju Občine Kočevje.

Knjižnica Kočevje deluje za območje s 17.339 prebivalci. Osem zaposlenih upravlja z zbirko, ki je sestavljena iz blizu 90.000 enot različnega knjižničnega gradiva, ki ga hranijo in dajejo v uporabo. Osnovne dejavnosti so nabava, obdelava, hranjenje, izposoja in pomoč pri uporabi knjižničnega gradiva.

Temeljno poslanstvo Knjižnice Kočevje je nakup, obdelava, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva in storitev na različnih medijih vsem starostnim in vsem družbenim skupinam v svojem okolju.

Objekt, v katerem deluje javni zavod Knjižnica Kočevje kot celota predstavlja sodoben in lahko dostopen prostor, kjer so uporabnikom na voljo različna gradiva, različni viri in prijazni zaposleni. Uporabnikom omogočajo dostop do informacij na svetovnem spletu in jim nudijo osnovno usposabljanje za uporabo informacijskih tehnologij.

Knjižnica Kočevje dviguje kulturni nivo in ljudem bogati življenje s široko ponudbo gradiva, prireditvev in storitev.

Na različnih prireditvah se promovira z najrazličnejšo ponudbo in s tem privablja potencialne uporabnike. Tudi sodelovanje z okoljem kot so vrtci, šole, društva in ostale organizacije je pomemben segment v delovanju splošne knjižnice.

Naloge, ki jih knjižnica mora izvajati so opredeljene z Zakonom o knjižničarstvu in odlokom o ustanovitvi. Poleg svoje redne dejavnosti knjižnica izvaja še različne kulturne prireditve in posebne oblike dela z bralci za spodbujanje bralne kulture in vseživljenjskega učenja. Kot posebne oblike dela z bralci predvsem na mladinskem oddelku so: pravljичne ure, mesečna nagradna knjižna uganka, bibliopedagoška dejavnost, mega kviz, projekt Moja najljubša knjiga, projekt Rastem s knjigo in različne priložnostne razstave.

Knjižnica Kočevje poleg vseh naštetih dejavnosti prireja še redne predstavitve diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog diplomantov, ki imajo stalno prebivališče v občini Kočevje.

Namen predstavitev diplomskih nalog oziroma diplomskih večerov je, da se širša lokalna skupnost seznaní z različnimi novimi znanji in področji, ki so prisotni v lokalni skupnosti

Tabela 3: tabela prikazuje statistični pregled knjižnice Kočevje v letu 2014

	2014
Izposoja knjižničnega gradiva na dom	153.224
Izposoja knjižničnega gradiva v čitalnico	43.302
Izvedene prireditve	171
Obisk izvedenih prireditvev	14.553
Obisk ustanove	54.210

Število aktivnih članov	4.155
Število novih vpisov v letu 2013	222

2.5 Pokrajinski muzej Kočevje

Pokrajinski muzej Kočevje je bil ustanovljen z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Pokrajinski muzej Kočevje leta 2005 kot pravni naslednik javnega za voda Muzej Kočevje, ustanovljenega leta 1991.

Leta 2013 je pridobil status pooblaščenega muzeja/galerije za opravljanje javne službe za območje občine Kočevje, Kostel, Osilnica in Loški potok. Pokrajinski muzej Kočevje, v katerem so zaposleni štirje delavci, ima svoje prostore v objektu Šeškov dom Kočevje.

Javni zavod Pokrajinski muzej Kočevje izvaja na območju občine Kočevje muzejsko dejavnost, ki temelji predvsem na organizacijsko raziskovalnem delu, tematsko vezanem na varovanje kulturne dediščine na območju občine, objavi izsledkov raziskav (evidentiranje, zbiranje, dokumentiranje, hranjenje in ohranjanje, poučevanje in raziskovanje premične kulturne dediščine), aktivnem sodelovanju pri kulturnem in znanstvenem delu z drugimi muzeji, raziskovanju s pedagoškimi ustanovami ter pripravah študij in elaboratov na področju varovanja kulturne dediščine, organizaciji in izvedbi muzejskih razstav v občini Kočevje (stalne in občasne).

Poleg navedenega Pokrajinski muzej Kočevje zbira, obdeluje, hrani in predstavlja vse premično gradivo, ki je po poreklu ali kakorkoli drugače povezano s Kočevsko, Kostelom oziroma Osilniško dolino in Loškim Potokom. Podlaga oziroma izhodišče zbiralne politike so obstoječe zbirke, ki izhajajo iz razgibane poselitvene in gospodarske zgodovine na tem območju (panoge povezane z gozdom in gozdarstvom, rudarstvom, steklarstvom ter kmetijstvom). Poseben poudarek dajejo načrtnem zbiranju na terenu in sicer ne le predmetov, temveč tudi vseh informacij v zvezi z njimi. Pomembni so tudi ustni in pisni viri ter sodelovanje z udeleženci posameznih dogodkov, zasebnimi zbiralci, drugimi zavodi/društvi in zainteresiranimi posamezniki.

S svojimi zbirkami in dokumentarnim gradivom ima muzej nepogrešljivo vlogo pri krepitvi pripadnosti lokalnemu okolju in spoznavanju identitete prebivalcev na Kočevskem, še posebej pa pri krepitvi narodne zavesti in identitete. Muzej je edina obstoječa strokovno usposobljena ustanova na tem območju, ki lahko sproti zaznava vrednosti v premični kulturni dediščini, jo primerno ohranja in obravnava ter predstavlja. Za uresničevanje svojega poslanstva potrebuje samostojnost, prave pogoje za delo, sodelovanje lokalnega okolja ter možnost predstavljanja izsledkov muzejskega dela doma in v tujini.

Pokrajinski muzej Kočevje zbira predmete s pomočjo daril, donacij, odkupov ter arheološkimi izkopavanji.

	2014
Izvedene stalne razstave	8
Izvedene občasne lastne razstave in gostovanja	8
Obisk ustanove (od tega otroci in mladina)	12.931 (od tega otroci in mladina 4.615)
Izvedeni programi za otroke in mladino	Skupaj 55 različnih programov, 164 ponovitev (4615 obiskovalcev)
Izvedeni programi za odrasle (število udeležencev)	58 različnih programov, 269 ponovitev (8.316 obiskovalcev)

2.6 Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Kočevje

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Kočevje zagotavlja strokovno in organizacijsko pomoč ljubiteljskim kulturnim društvom in posameznim kulturnim ustvarjalcem.

Občina Kočevje sofinancira dejavnost sklada, glede na posredovan program dela sklada. Med glavne naloge sklada sodijo: kulturna vzgoja, izobraževanje, usklajevanje kulturnih programov, spodbujanje zanimanja za kulturo, ipd.

V sklopu izvajanja programa sklada spadajo tudi različna območna in medobčinska srečanja, revije pevskih zborov, plesnih skupin, gledaliških skupin ter posamezni kulturni dogodki in prireditve v sodelovanju z Občino Kočevje.

Občina Kočevje skladu zagotavlja prostore za izvajanje njegove dejavnosti na naslovu Ljubljanska cesta 26, ter pokriva stroške obratovanja kot so (vodarina, ogrevanje, elektrika in čiščenje prostora).

O višini sredstev in medsebojnih obveznostih se občina in sklad dogovorita s pogodbo.

JSKD bo tudi v prihodnje izvajal program sklada, sofinanciral in spodbujal ter omogočal delovanje širokemu krogu kulturnih društev in ostalih kulturnih ustvarjalcev na območju Občine Kočevje.

3. Glavne prioritete, izhajajoč iz analize in upoštevajoč posebne značilnosti prostora in dinamike v kulturnem dogajanju:

Prioritete so bile določene na podlagi analize stanja pri čemer so bile upoštevane tudi posebne značilnosti prostora in dinamike v kulturnem dogajanju. Glavne prioritete na področju kulture so:

- oblikovati mrežni princip organiziranja kulture, ki naj prispeva k medsebojnemu spoznavanju, sodelovanju in boljšem organiziranju vseh deležnikov;
- okrepiti spodbujanje in promocijo ustvarjalcev, ki delujejo na področju občine Kočevje
- zvišati raven kvalitete produkcije;
- spodbuditi in organizirati tiste vsebine in oblike, ki jih sedaj ni (npr. gledališče, galerijska dejavnost, literarna dejavnost..);
- zagotoviti številčnejši obisk kulturnih prireditev vsem občanom, s posebnim poudarkom na vzgojno izobraževalnih zavodih;
- vzpostaviti pogoje za uveljavitev več oblik kontinuirane kulturne dejavnosti;
- promovirati dosežke ustvarjalcev z območja občine Kočevje izven občine, tako na državnem kot na širšem-evropskem nivoju;
- opredeliti oblike in vsebine, ki bodo prepoznavne in bodo dajale specifičen pečat skupnemu prostoru občine Kočevje;
- definirati vsebine, ki izražajo posebnost lokalnega okolja;
- vzpostaviti kulturno izmenjavo in sodelovanje z deležniki s področja kulture iz drugih občin, republik in držav;
- poskrbeti za razvoj dejavnosti tako na ljubiteljskem področju, kot tudi na področju visoke kulture;
- opredeliti zvrsti kulture, ki bodo kar najbolj angažirale domače ustvarjalce in obenem pritegnile odjemalce kulturnih dobrin;
- povezati strokovnjake s področja kulture s strokovnjaki drugih področij na točkah, ki se tičejo odločitev o kvaliteti življenjskega prostora (urbanizem, krajinska arhitektura, arhitektura, turizem, gospodarstvu, mladi...);
- oblikovati sodobno informacijsko mrežo;
- vzpodbuditi in omogočiti razvoj kulture mladih;
- zagotoviti aktivnosti na področju edukacije za področje kulture;
- povečati delež proračunskih sredstev, namenjenih kulturni dejavnosti;
- na področju izobraževanja je potrebno posvetiti pozornost izobraževanju kadrov, ki bodo vključeni v oblikovanje kulturnega življenja (mentorji, producenti, menedžerji na področju kulture..);
- povezati dejavnike, ki lahko uspešno sodelujejo na področju gospodarstvo, turizem);
- dati večji poudarek kakovostni umetniški produkciji.

4. STRUKTURA POLITIKE OBČINE KOČEVJE NA PODROČJU KULTURE

4.1

Poleg obstoječih javnih zavodov, ustanovljenih za posamezna področja kulture bo občina z namenom doseči zastavljene cilje to je dvig kvalitete kulture na območju občine Kočevje in njene prepoznavnosti zunaj občinskih in celo državnih meja, povezovanja različnih področij kulture in drugih področij kot npr. turizma, pristopila k ustanovitvi zavoda za kulturo.

Zavod bo opravljal pomemben del dejavnosti in aktivnosti, opredeljenih v splošnih ciljih in prioritetah in bo eden izmed ključnih akterjev na področju kulture. Zavod bo ključen dejavnik pri izpolnjevanju zavez, ki jih opredeljuje dokument, predvsem pri načrtni naravnosti k spodbujanju sodelovanja in mrežni povezanosti vseh deležnikov na področju kulturno umetniškega delovanja. Ena izmed njegovih temeljnih nalog bo približati kulturo najširšemu spektru občinstva.

Svojo dejavnost bo zavod izvajal v sklopu treh t.i. modulov, ki jih je treba razumeti kot dejavnost in ne kot lokacijo.

Prvi modul je povezovanje obstoječih deležnikov, ki izvajajo dejavnost na področju kulture, varovanja kulturne dediščine in izobraževanja: Pokrajinskega muzeja, Knjižnice, Glasbene šole, JSKD, društev in posameznikov. Te vsebine nadaljujejo svojo kontinuiteto, s tem da jih zavod kot mrežni model podpira in ponudi nove oblike medsebojnega sodelovanja in povezovanja ter komuniciranja z občinstvom.

V okviru drugega modula bodo aktivnosti usmerjene okrepitvi festivalske dejavnosti. Spodbuditi je treba intenzivnost izvajanja festivalske dejavnosti s strani dosedanjih akterje in pritegniti še ostale in sicer znotraj občinskih meja kot tudi zunaj njih.

Cilj izvajanja festivalske dejavnosti je vzpostavitev neke tradicije, posledica katere je prepoznavnost občine in njene kulture tudi širši državni in celo mednarodni javnosti. Zaradi svoje zgodovine, pri čemer je zaprtost območja odigrala pomembno vlogo, ima občina Kočevje velik problem z lastno identiteto. Marsikdo pozna to okolje le po takih in drugačnih dogodkih iz preteklosti. Ravno organiziranje festivalov kulture je pot, da se občina navzven pokaže tudi kot pokrajina s svojo identiteto in kulturo. Odločitev o festivalu je torej pomembna, tako za tiste, ki kraja ne poznajo, kot tudi za ljudi, ki tu živijo. Kočevje je mesto in kot tako bi moralo imeti bolj urban značaj. Mesto mora imeti in nuditi svojim prebivalcem in seveda tudi obiskovalcem pestro in sodobno kulturno podobo.

Tretji modul pa je odprti modul. To pomeni, da je namenjen inovativnim kulturnim in umetniškim praksam, ter med društveni dejavnosti. Kot takega ga ni mogoče strukturno zaključiti, pač pa terja kontinuiran vsebinski razvoj in tudi infrastrukturo, ki je že v svoji osnovi načrtovana v smer sodobnih prizorišč, tehnologij, umetnostnih vsebin in interdisciplinarnih praks.

Vsi trije moduli so nepogrešljivi za strateški razvoj kulture, saj je struktura brez kateregakoli izmed njih nestabilna, torej so soodvisni. Vsekakor pa bo največ pozornosti namenjeno tretjemu – odprtemu modulu, saj ta podpira razvoj kočevske kulture danes in v prihodnosti. Kočevsko kulturo poveže z najbolj sodobnimi praksami v svetu in omogoča, da jih ustvarjalci iz Kočevja sooblikujejo na način, ki je globalno primerljiv.

4.2

Poleg prej navedenih modulov bo občina še posebno pozornost namenila spodbujanju izobraževanja na področju kulture. Izobraževanje je pomemben element razvoja kulturne dejavnosti na dveh ravneh. Prva je raven nudenja izobraževalnih programov (delavnic, predavanj, workshopov...), ki so namenjeni lokalnemu prebivalstvu. V lokalni sredini je dovolj usposobljenih in izobraženih kadrov na področju kulture in umetnosti, ki lahko ponudijo svoje znanje najširšemu krogu ljudi.

Druga raven pa je izobraževanje strokovnih kadrov, ki delujejo na področju kulture z namenom spoznati sodobne in inovativne modele organiziranja kulturnega življenja, kulturnega menedžmenta in kulture kot gospodarske panoge.

4.3

Današnji čas terja tako vsebinsko, kot strukturno globalno povezovanje. Nova občinska razvojna paradigma stremi k spodbujanju vsebin, ki imajo takšno naravnost. Zato bo Občina še posebej podpirala projekte, ki bodo naravnani globalno in ne le samozadostno lokalno. Le tako bo nivo kvalitete kulturnega razvoja in delovanja dosegel splošno primerljive standarde razvoja kulture v svetu. Temelji kulturne politike morajo namreč biti strukturno in vsebinsko naravnani z idejo primerljivosti kvalitete. Ta politika velja tako za institucionalizirane oblike, kot ne institucionalizirane oblike kulture, tako za ljubiteljsko, kot visoko kulturo. Občina bo načrtno stremela k povezovanju ne le znotraj meja občine, ampak tudi širše, tako na državnem kot evropskem nivoju.

4.4

Eden od temeljev strukture nove strategije kulturne politike je trajnostni razvoj. Temelj take politike je v načinu dela, ki omogoča tako zadovoljevanje potreb današnje generacija, kot tudi generacij, ki bodo sledile. Temelj trajnostne strategije je osnovan na treh dejavnikih – infrastrukturna mreža, tehnološki razvoj (novi sodobnejši pristopi pri možnostih za udeleženost in kulturno umetniško ustvarjanje) in vlaganju v človeški potencial, ki že obstaja. Temelj trajnostnega razvoja je v uravnoteženju vseh teh sestavin razvoja. Naloga nove kulturne politike je v zmanjšanju zaostanka za razvitejšimi sredinami na vseh treh področjih.

4.5

Za doseganje zastavljenih ciljev na področju trajnostnega razvoja kulture bo občina:

- vlagala v znanje domačih ustvarjalcev (spodbujanje strokovnih izobraževalnih možnosti za lokalne ustvarjalce in spodbujanje izobraževalne dejavnosti za vse prebivalce s področja kulture);
- spodbujala konkurenčnosti domačih ustvarjalcev (omogočiti predstavitve kvalitetnih kulturnih produktov domačih ustvarjalcev tudi zunaj meja občine;
- vlagala v infrastrukturo, saj je na tem področju deficit infrastrukturnih objektov, ki naj služijo kulturni dejavnosti in s tem dosegu standarde primerljivosti;
- osnovala nove oblike organiziranosti kulturne mreže, z namenom spodbujanja ustvarjalnosti in spodbujanja;
- spodbujala partnerska povezovanja;
- s sofinanciranjem pomagala tistim, ki uspešno kandidirajo na katerem od evropskih in republiških razpisov pri kreditiranju deleža, ki je nujen za zagon projektov. S tem bi bili uspešnejši pri črpanju finančnih sredstev tako evropskih kot tudi državnih za projekte, ki so povezani s področjem kulture. Na ta način bo društvom, nevladnim organizacijam in javnim zavodom omogočen pristop do večjih projektov, na katera se danes zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne morejo prijavljati.

4.6

Z namenom dosegati strateško zastavljene cilje bo občina na področju kulturne politike sledila naslednjim temeljnim načelom:

- načelu programskih usmeritev (kulturna politika sledi v svojem delovanju svojim osnovnim konceptualnim premisam)
- načelu celovitosti (pomeni, da se bo politika izvajala na celotnem področju občine, upoštevajoč seveda specifičen značaj mesta in primestnih naselij, okrajev, zaselkov in vasi, s poudarkom na uravnoteženi vključitvi vseh)
- načelu partnerstva (pomeni, da se načrtno spodbuja načelo partnerskega povezovanja tako znotraj občine, kot tudi na medobčinski ravni in širši evropski in svetovni ravni)

5. SPLOŠNI CILJI POLITIKE OBČINE KOČEVJE NA PODROČJU KULTURE

Na področju kulture bo občina zasledovala naslednje cilje:

5.1

podpreti ustvarjalnost na čim več področjih in s tem zvišati kvaliteto in raznovrstnost ustvarjanja

Ukrep 1: Podpreti in spodbuditi delovanje amaterske gledališke skupine. Zagotoviti strokovno mentorstvo, če je možno iz lokalnega okolja.

Rok: 1-2 leti

Ukrep 2: Ponovno oživeti rezidenčno pisateljsko sobo in s tem pomagati društvu literatov, da ponovno oživi svojo dejavnost.

Rok: 1-2 leti

Ukrep 3: V okviru galerijske dejavnosti osnovati likovno izobraževalne delavnice, s posebnim poudarkom na mladih.

Rok: 1-2 leti

5.2

podpreti ustvarjalce z območja občine Kočevje in s tem ustvarjati kulturni milje, ki jim bo omogočal večjo prepoznavnost in možnost napredka, obenem pa utrdil pripadnost sredini

Ukrep 1: spodbuditi kulturnike in umetnike lokalnega okolja, da se vključijo v vsako Kulturno leto s svojimi projekti. Razpisati vsako letni natečaj za vse vrste umetniških izrazov; likovni, literarni, scenaristični, glasbeni, plesni....na temo, razpisano za tekoče leto. (vsako leto ena od možnosti)

Rok: 1-2 leti

Ukrep 2: spodbuditi kulturno izmenjavo med pobratenimi občinami. Ponuditi možnost rezidenčne izmenjave kulturnikom in umetnikom iz pobratenih občin.

Rok: 1-2 leti

5.3

spodbuditi mrežno povezovanje tistega dela kulture, ki temelji na medresorskemu povezovanju (turizem, šolstvo i izobraževanje, gospodarstvo, regionalni razvoj, urbanizem..)

Ukrep: Osnovati redne javne tribune, na katere so vabljeni vsi deležniki, ki neposredno ali posredno soustvarjajo kulturni milje v občini. Na ta način spodbuditi javni dialog in prispevati k povezovanju in sodelovanju ne le delavce v kulturi, ampak tudi gospodarstvenike, urbaniste, ect.

Rok: 1-2 leti

5.4

s pestro kulturno ponudbo in njeno dostopnostjo pritegniti čim širši krog občanov in obiskovalcev občine Kočevje

Ukrep: Zagotoviti bolj raznovrstno ponudbo kulturnih prireditev, ki naj nagovori čim večji spekter porabnikov. Predvsem manjka v sicer pestri ponudbi tudi kultura in umetnost za bolj zahtevne porabnike. Omogočiti 1 krat letno gostovanje kakega vrhunskega umetnika na različnih področjih umetniškega ustvarjanja.

Rok: 1-2 leti

5.5

izboljšati informacijsko mrežo, z namenom približati in olajšati obveščenost prebivalcev o kulturnem dogajanju in prireditvah

Ukrep: Izboljšati informacijsko mrežo o dogajanju na področju kulture in umetnosti. (bolj privlačna in uporabnikom prijazna internetna stran, telop na javnem mestu,..)

Rok: 1-2 leti

5.6

v okviru proračuna občine zagotoviti maso sredstev, ki bo omogočala realizacijo zastavljenih ciljev

Ukrep: povečati obseg proračunskih sredstev iz sedanjih 5,94 (izračun glede na primerno proračunsko porabo) na 7,00. S tem približati obseg proračunskih sredstev, namenjenih kulturi povprečju iz primerljivih občin po Sloveniji.

Rok: 1-2 leti

5.7

spodbuditi zasebne pobude pri razvijanju manjših ali bolj ambicioznih programskih vsebin

Ukrep: osnovanje simbolične nagrade občine Kočevje za pomoč pri razvoju programskih vsebin podjetnikom, obrtnikom ipd. Primerna bi bila plaketa, ki bi bila delo lokalnega umetnika. Namenjena bi bila tistemu ali tistim, ki so v letu najbolj pomagali pri izpeljavi kulturnega projekta.

Rok: 1-2 leti

5.8

povečati in kakovostno izboljšati število dogodkov, ki se odvijajo na javnih površinah, kar prispeva k kultiviranju mesta in njegovi urbani podobi

Ukrep: Formiranje uličnega festivala, oziroma festivala, ki bi vsaj del svoje produkcije namenil oživiljanju mestnega utripa. Vključitev v mrežo kakega že obstoječega festivala (npr. Ana Desetnica)

Rok: 1-2 leti

5.9

spodbuditi večje medsebojno sodelovanje pri razvoju kulture znotraj občine, z namenom večanja skupne identitete in pripadnosti, obenem pa prispevati k razvoju področij zunaj samega mesta

Ukrep: osnovati večnamenski prostor za kulturne dejavnosti – kulturni center, ki nudi infrastrukturo in možnosti vsebinskega sodelovanja vsem, ki želijo soustvarjati kulturno umetniški milje v lokalni sredini

Rok: 1-2 leti

5.10

ustanoviti novo obliko organiziranosti kulturne dejavnosti, z namenom povezati različne ustvarjalne prakse, tako tiste, ki že obstajajo in pa ustvariti pogoje za tiste, ki jih sedaj ni.

Ukrep: Osnovati Zavod za kulturo. Le ta mora prispevati k večjemu povezovanju in sodelovanju med deležniki na področju kulture. Prav tako nudi možnosti za povezovanje izven meja občine, kar prispeva k večji vključenosti lokalnih ustvarjalcev v globalno kulturo. Prav tako v okviru svoje vsebinske dejavnosti nudi možnost bolj kvalitetne kulturno umetniške dejavnosti.

Rok: 1-2 leti

6. SMERNICE ZA OBLIKOVANJE KULTURE IN NJENE RAZVOJNE POLITIKE

6.1

spoštovanje in ohranjanje različnosti (narodnost, verstva, geografski izvor prebivalstva, socialne razlike, migracijska gibanja...)

Za lokalno področje kočevske občine je značilna velika pestrost in raznovrstnost prebivalstva. Zaradi zgodovine, ki jo je opredeljevala dinamika preseljevanja je na tem področju prisotnih veliko prebivalcev različnih narodnosti in s tem posledično velika pestrost kultur. Spoštovanje teh različnosti je nujen pogoj za razvoj pestre kulturne dinamike. Ker zaradi teh in tudi drugih zgodovinsko pogojenih razlogov težko govorimo o avtohtoni in monolitni kulturi tega okolja, je potrebno upoštevati in graditi na njeni raznolikosti.

6.2

določanje oblike in vrste vsebin, ki bodo omogočile občini Kočevje prepoznavnost v slovenskem prostoru in širše

Za doseg cilja prepoznavnosti bo vzpostavljena mreža, ki bo omogočala sodelovanje različnih nivojev ustvarjanja. Skupni imenovalec za kočevsko je različnost verstev, narodnosti, kulturnih vzorcev, kar je tudi prednost saj je ravno na podlagi raznolikosti in upoštevanju vrednot kot so strpnost, toleranca, razumevanje, spoštovanje mogoče oblikovati prepoznavne oblike kulture. Tako se kulturna podoba vasi oziroma mesta odraža v vsebini delovanja posameznega društva.

Vsebina delovanja društev so osnova kulturne podobe vasi ali mesta. Njihova dejavnost je sicer vsebinsko svobodna in neodvisna. Zaradi prepoznavnosti pa je potrebno vsebine društev umestiti v strukturo, ki bo omogočala preglednost, vključenost (interno in javno) in transparentnost. Vse to zaradi večje komunikacijske dinamike in večje dostopnosti vsebin za vse prebivalstvo.

6.3

zagotavljanje pogojev za razvoj kulture na ravni ljubiteljske dejavnosti kot na ravni profesionalne, oziroma visoke kulture

Vsebine in izvedba projektov društev, ki dosega in presegajo povprečje artikulacije, morajo imeti možnost javne predstavitve. Če je vsebina in izvedba dosegla višji nivo, pa je potrebno to dodatno podpreti in pomagati pri doseganju prepoznavnosti tako na nivoju lokalne sredine kot tudi širše.

Ena od oblik delovanja je soustvarjanje specifičnega programa kulturnega leta (Jarmovo, Hufnaglovo, Leto vizij, Kozlerjevo leto...). Vsako kulturno leto vsebuje okoli 10 projektov, ki jih izvedejo samostojni ustvarjalci ali člani različnih društev iz Kočevja in tudi od drugod.

Z namenom večje prepoznavnosti se bo spodbujala organizacija festivalov. Pri izvedbi samega festivala je potrebno tesno sodelovanje tako domačih kot tujih ustvarjalcev, pri čemer je vsebino festivala zaradi prepoznavnosti smiselno vezati na lokalne značilnosti. Prepoznavnost, izvirnost, specifičnost mora biti nekakšna rdeča nit festivala (glasbeni, video, igrani festival).

6.4

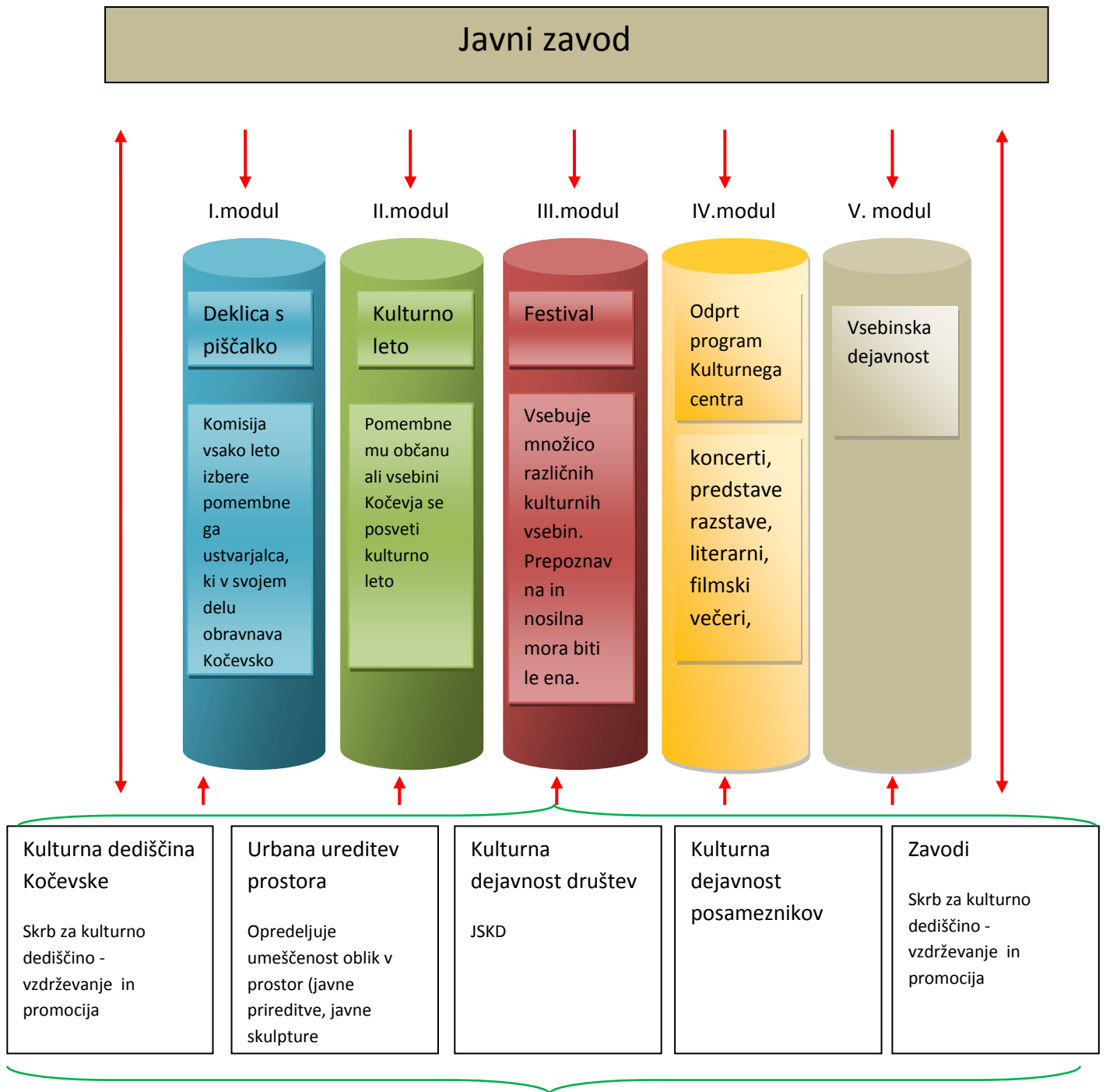
določiti in ustanoviti primerno organizacijsko obliko nosilca kulture ter zagotoviti prostorske in organizacijske pogoje za njegovo delovanje

Z namenom večje organiziranosti, povezovanja različnih področij kulture in doseganja zastavljenih ciljev bo občina na področju kulture ustanovila javni zavod.

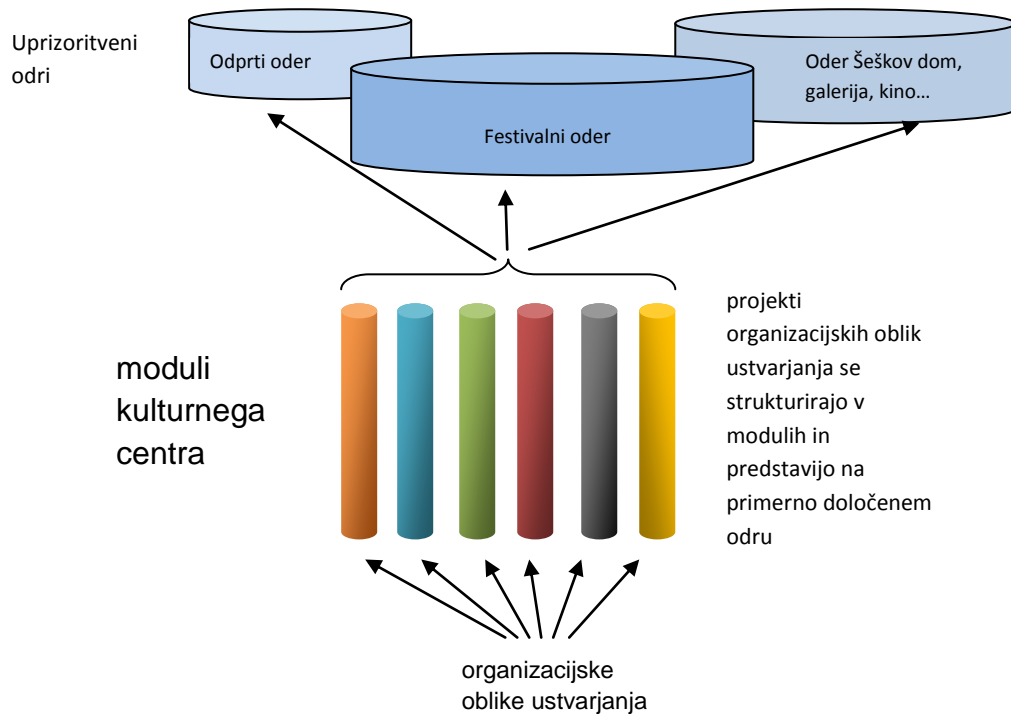
Delo zavoda bo temeljilo na petih nosilnih stebrih:

- nadaljevanju projekta nagrada za kulturo Deklica s piščalko,
- nadaljevanju projekta kulturno leto,
- organiziranju festivalov,
- izvajanju odprtega programa in
- izvajanje dejavnosti zavoda.

Shema št. 01: Prikaz strukture - kultura kot samostojni zavod

Shema št. 02: Strukturiranost kulturnega grozda

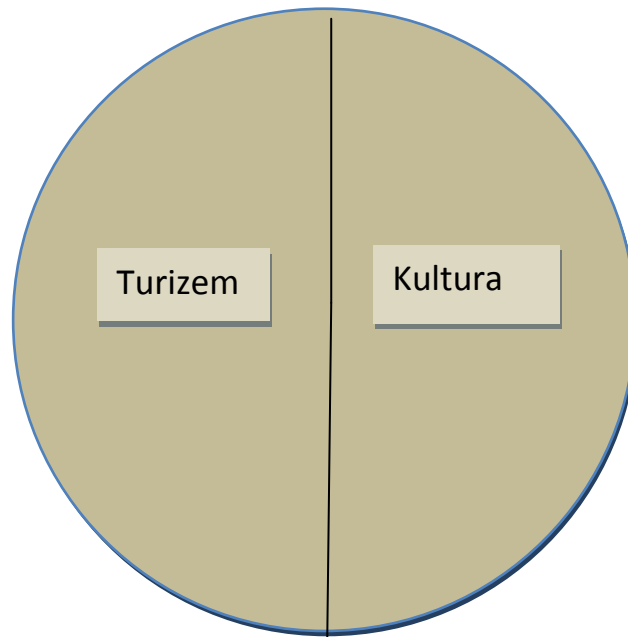
Z navedeno strukturo se omogoča:

- preglednost delovanja kulturnih vsebin
- strukturiranost uprizarjanja kulturnih projektov
- opredelitev nivoja uprizarjanja projektov in njihovo umeščenost
- finančna transparentnost
- samostojnost in neodvisnost organizacijskih oblik ustvarjanja
- preglednost vertikalne in horizontalne artikulacije projektov

V okviru vsebinske dejavnosti to je petega modula bo zavod:

- omogočal javno delovanje organizacijskih oblik ustvarjanja
- pomagal in svetuje glede mentorske pomoči
- objavljaj popolne informacije kulturnih dogodkov v občini
- pomagal pri ustanavljanju novih kulturnih vsebin
- pripravljaj strategije in načine povezovanja s področji, ki plemenitijo našo prepoznavnost

Shema št. 03: Prikaz strukture - kultura kot sestavni del javnega zavoda, v sklopu katerega bo tudi turizem

V okviru organiziranosti kulture znotraj *Javnega zavoda za turizem in kulturo slednja* ohrani znotraj zavoda osnovno organiziranost, kot je prikazano v shemi št.2, strukturiranost kulturnega grozda.

Konceptualno delovanje obeh področij je omogočeno s večplastno strukturno mrežo. Ta je opredeljena v prvi fazi znotraj osnovnih dejavnosti in v drugi fazi omogoča preplet dejavnosti na področju presečne množice oz. prekrivanje posameznih dejavnosti.

Cilj ki je dosežen s tem načinom organiziranja je:

- racionalizacija dejavnosti
- preglednost delovanja

Pogoji za uspešno delovanje javnega zavoda so:

- ohraniti samostojnost, avtonomnost področij;
- vodilni kader mora imeti razvit senzibilen odnos do obeh dejavnosti. S tem omogoča razvijanje posameznih področij in plemenitenje vsebine celotnega zavoda
- omogoča in vzpodbuja reprezentacijo vseh nivojev delovanja

Pri tem načinu organiziranosti se je potrebno zavedati, da so trenutno posamezni objekti, ki omogočajo izvajanje vsebine popolnoma razpršeni na več lokacijah, kar je treba v bližnji prihodnosti povezati na eni lokaciji in sicer novega Kulturno-turističnega centra Kočevje. S svojo vsebino, obliko, umestitvijo mora zadovoljiti futuristično filozofijo.

Konceptualno delovanje obeh področij je omogočeno z večplastno strukturno mrežo. Ta je opredeljena v prvi fazi znotraj osnovnih dejavnosti in v drugi fazi omogoča preplet dejavnosti na področju presečne množice oz. prekrivanje repertoarja posameznih dejavnosti.

7. CILJI IN UKREPI TER PRIČAKOVANI UČINKI PO POSAMEZNIH PODROČJIH KULTURNE DEJAVNOSTI

7.1 Knjižnična dejavnost

1. CILJ: Večja dostopnost in kakovost knjižničnih storitev in uvajanje novih oblik posredovanja gradiva in informacij

Knjižnica mora biti sodobno informacijsko središče tudi s ponudbo sodobne IKT opreme za vse skupine in generacije. Nujno je slediti razvoju in sproti posodobljati IKT opremo ter postopoma uvajati nove storitve.

Ukrep: Nakup novih osebnih ter tabličnih računalnikov za uporabnike, povečati aktivnosti za samostojno izposajo in vračanje gradiva, sodelovanje pri izdelavi nacionalnih digitalnih zbirk, aktualna spletna stran, izobraževanje uporabnikov.

Rok: 1-2 leti

Pričakovani učinki:

Povečana dostopnost do e virov in informacij, optimalna uporaba knjižnice, hitrejše izvajanje postopkov izposoje in vračanja knjižničnega gradiva, opustitev nekaterih rutinskih del, celovitejša ponudba knjižnice.

- zadovoljstvo uporabnikov s ponudbo storitev
- število novih članov, povečanje obiska in izposoje knjižničnega gradiva (COBISS)
- povečano število elektronskih virov
- e vsebine na spletu
- povečana uporaba e virov in sodobne IKT opreme

Z združitvijo klasične knjižnične zbirke z novimi mediji bo lažje izpolniti pričakovanja uporabnikov po posodobitvi IKT, s tem pa bi se povečalo tudi njihovo splošno zadovoljstvo. Spodbujalo bi se neformalno izobraževanje, vseživljenjsko učenje ter smotrno preživljanje prostega časa. Povečala bi se integracija posameznih ciljnih skupin. Opremljenost knjižnice s sodobno in številčno primerno IKT opremo je v Kočevju še toliko bolj pomembno, ker so internetne povezave v neposredni okolici mesta zelo slabe. Veliko naših uporabnikov ima doma računalniško opremo, vendar jo zaradi slabih povezav ne more učinkovito uporabljati.

2. CILJ: Organizacija knjižnične dejavnosti z učinkovito mrežo

Po standardnih priporočilih mora knjižnica na svojem območju poskrbeti za enakomerno dostopnost knjižničnega gradiva in informacij. V krajih nad 1.500 prebivalcev, ki so več kot 4 km oddaljeni od osrednje knjižnice organizira stalne izposojevalnice, v manjših naseljih in zaselkih, v podjetjih in zavodih ter v posebnih socialnih okoljih (npr. dom za ostarele) organizira knjižnica primerno obliko dela.

Ukrep: Natančen popis stanja in pogojev za širitev mreže na področju delovanja Knjižnice Kočevje.

Idejna priprava predloga za nakup bibliobusa, ki bi oskrbel tudi kraje v Občini Kočevje, ki so od osrednje knjižnice relativno oddaljeni in predstavljajo t.i. sivo liso na področju knjižnične dejavnosti.

Iskanje možnosti financiranja preko različnih razpisov.

Rok: 2-5 let

Pričakovani učinki: Ustrezno razvita dejavnost in storitev po celotnem področju, povečana in enakomernejša dostopnost do gradiva in informacij, uvajanje novih dejavnosti, povečana odprtost, povečano zadovoljstvo članov, večji obisk in izposoja.

- novi sodobno urejeni prostori krajevne knjižnice;
- ali nakup bibliobusa za širše območje;
- število novih članov, enakomernejša dostopnost do gradiva in informacij na področju knjižnice.

Kvalitetna in stabilna knjižnična mreža omogoča vsem prebivalcem države enakopraven dostop do knjižnične javne službe, hkrati pa je tudi pogoj za učinkovito in racionalno delovanje knjižnic.

3. CILJ: Prepoznavnost in ureditev domoznanske zbirke

Ukrep: pridobivanje gradiv in zapuščin lokalnega pomena, pozivanje lokalnih organizacij in drugih k posredovanju svojih publikacij knjižnici, organizacija Diplomskih večerov, pozivanje diplomantov k predstavitvi svojih diplomskih magistrskih in doktorskih del, posredovanje svojih del knjižnici, predstavitev starejšega gradiva in posebnih zbirk, ureditev retrospektivnega gradiva, ureditev posebnih zbirk pomembnih za lokalno skupnost, organizacija domoznanskih razstav in večerov.

Rok: 2-5 let

Pričakovani učinki:

Bogatenje domoznanske zbirke, seznanjanje lokalnega okolja in uporabnikov o pomenu lokalne zgodovine, promocija znanstvene kulture.

- urejena domoznanska zbirka
- diplomski večeri

-domoznanske razstave in večeri

-predstavitve posebnih zbirk in »zgodb« lokalnega pomena

Namen domoznanske zbirke je tudi v lokalni skupnosti vzbuditi zavest, da lahko vsakdo, ki išče informacije ali želi poglobljati svoje znanje o svojem življenjskem ali delovnem okolju, najde uporabne informacije v knjižnici, ki deluje v tej lokalni skupnosti.

4. CILJ : Dvig bralne kulture in višji obisk prireditev

Ukrep: Izvajanje dejavnosti, ki spodbujajo bralno kulturo (projekt Rastem s knjigo, organizirani obiski raznih skupin,...), organiziranje literarnih večerov in srečanj s sodobnimi slovenskimi ustvarjalci, partnersko sodelovanje pri izvedbi dejavnosti, ki spodbujajo bralno kulturo, sodelovanje z lokalnimi organizacijami, šolami, društvi in posamezniki, nabava in promocija kakovostnega knjižničnega gradiva za vse starostne skupine.

Pričakovani učinki:

Približevanje kvalitetnih vsebin uporabnikom in s tem dvig splošne bralne kulture, ozavešeni mladi o pomenu branja, povečanje sodelovanje med posameznimi organizacijami v okolju, promocija knjižnice in kvalitetnega knjižničnega gradiva za vse starostne in ciljne skupine v lokalni skupnosti.

-povečan obisk in uporaba knjižnice;

-povečan obisk prireditev;

-povečano sodelovanje z različnimi lokalnimi organizacijami.

7.2 Muzejska dejavnost

CILJI:

- ohranitev pooblastila za izvajanje dejavnosti državne javne službe ;
- večja kadrovska zasedba (tudi preko projektov, prostovoljstvo) in permanentno izobraževanje zaposlenih;
- zagotovitev večjih in ustrežnejših prostorov, ki so temelj za kvalitetnejše delo s premično kulturno dediščino in njeno popularizacijo;
- ureditev sodobne muzejske dokumentacije in informacijska dostopnost do podatkov o kulturni dediščini;
- dopolnitev in posodobitev muzejskih stalnih postavitvev, odkupi predmetov kulturne dediščine, okrepitev dotoka predmetov;
- ureditev galerije;
- ureditev statusa zbirke Likovnega salona Kočevje;
- fizična dostopnost kulturne dediščine, ki omogoča dostop najširši populaciji, tudi osebam s posebnimi potrebami;
- prijavljanje na domače in tuje razpise;
- povečanje lastnih sredstev s pomočjo promocije in trženja;
- ustrežnejši delovni čas;
- ustrežnejši dostop do informacij o muzeju (ažurirana spletna stran, zloženke v tujih jezikih, večje sodelovanje z lokalnimi mediji in društvi);
- večja prepoznavnost v lokalnem okolju in tudi širše;
- boljše sodelovanje z lokalnimi izobraževalnimi ustanovami in širšim okoljem (okrepitev pedagoških programov);
- ustrezna ponudba v muzejski trgovini;
- okrepitev sodelovanja s sosednjimi in drugimi slovenskimi muzeji pri pripravi skupnih projektov, pomembnih ne le za lokalno skupnost, temveč na nacionalni ravni;
- pridobiti za trajno sodelovanje velike donatorje in sponzorje;
- povečanje števila obiskovalcev;
- sodelovanje s strokovnjaki iz lokalnega oziroma širšega okolja;
- navezati boljše stike s turističnimi društvi, agencijami in njihovimi vodiči.

Zavod si bo ob sodelovanju ustanovitelja in pristojnega ministrstva v prihodnjem obdobju prizadeval naslednje:

- z raznovrstno muzejsko dejavnostjo in odprtostjo obdržati in še okrepiti status muzeja kot enega najpomembnejših dejavnikov v kulturnem razvoju Kočevja in regije ter utrditi vlogo in pomen muzeja kot muzeja slovenske državnosti
- pridobiti nove razstavne površine za stalne in občasne razstave
- pridobiti nove depojske prostore za varovanje in hranjenje muzejskega gradiva
- okrepiti povezovanje muzeja z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami
- aktivnejše vključevanje muzeja v življenje kraja in širše okolice

Programske usmeritve:

- postavitve novih stalnih razstav izven matične stavbe
- priprava lastnih občasnih tematskih razstav v povezavi z novimi stalnimi razstavami
- sodelovanju z ostalimi muzeji doma in v tujini,
- računalniška obdelava muzejske dokumentacije (digitalizacija in informatizacija).

Rok: 2-5 leta

Naloge bodo izpolnjene glede na razpoložljiva finančna sredstva in kadrovska zasedbo. Dejstvo pa je, da določeni cilji presegajo petletni okvir, vendar pa se bodo v tem obdobju vsaj začeli obravnavati.

Pričakovani učinki:

Večje število kvalitetnih razstav in ostalih dogodkov, večja dostopnost muzejskih vsebin različnim starostnim skupinam obiskovalcev, večje število obiskovalcev, boljši pogoji za delo zaposlenih, za obiskovalce ter varovanje dediščine.

Občino Kočevje pestita visoka brezposelnost in velik delež dnevnih migracij. Zaradi dogodkov v zgodovini (odselitev večinskega prebivalstva med drugo svetovno vojno, velika poškodovanost, priseljevanje iz drugih delov Slovenije in Jugoslavije, zaprto območje) in naravnih razmer je edinstvena. Slabost regije je slaba cestna in železniška infrastruktura, ki zavirata razvoj vseh ostalih dejavnosti. Vsekakor ima tudi svoje prednosti, kjer je potrebno izpostaviti neokrnjeno naravo. Vsi našeti dejavniki imajo posreden vpliv na razvoj javnega zavoda Pokrajinski muzej Kočevje. Dogodki v zgodovini so med razlogi, da se prebivalci težko identificirajo s krajem. Tukaj vidim pomembno nalogo muzeja, da postane pobudnik za krepitev pripadnosti lokalnemu okolju in spodbujanje identitete prebivalcev na Kočevskem. Muzej označuje več kot 60-letno kontinuirano delovanje na tem področju. V muzeju se skupno število obiskovalcev ne spreminja bistveno, stagnira oz. manjša pa se delež plačljivih vstopov. Povečuje se število različnih dogodkov ter spreminja starostna struktura obiskovalcev. Povečuje se sodelovanje z različnimi ustanovami (lokalno, regionalno, na državnem nivoju in mednarodno). Pokrajinski muzej Kočevje je že do sedaj izkazal veliko strokovnost in uspešnost tudi v širšem prostoru. S svojimi projekti se postavlja ob bok kadrovsko močnejšim muzejem. Največjo težavo pri uresničevanju nalog predstavljajo finančna sredstva. S tem je povezana ureditev kadrovskih in prostorskih razmer, brez katerih se bistven napredek ne more zgoditi.

7.3 Ljubiteljska kultura

Ljubiteljska kultura zajema vsa področja ljubiteljske kulture: glasbo (zborovska, orkestralna, ansambelska), gledališko, filmsko in lutkovno dejavnost, folkloro, ples, likovno umetnost in literarno dejavnost.

CILJ:

Ker vse revije oz. srečanja v organizaciji JSKD spremlja strokovni spremljevalec, ki ga določi centralna služba JSKD, je cilj revij dvig kvalitete posameznih društev. Najboljša društva se uvrščajo na regijska in državna srečanja, tekmovanja in s tem potrdijo kvalitetno delo.

Cilj je, da se društva na vseh področjih udeležujejo revij, izobraževanj v okviru JSKD in da se obudilo ali pa na novo ustanovijo društva na področjih, kjer jih zdaj ni. Predvsem:

- Društvo likovnih ustvarjalcev
 - o Likovni ustvarjalci nimajo primernih prostorov. Z ureditvijo le teh, bi se stanje izboljšalo, saj društva ki se ukvarjajo z likovno dejavnostjo, razen izjem, ne delujejo aktivno.
- Literarni ustvarjalci (društvo je žal zamrlo)
 - o Z rednimi literarnimi srečanji, delavnicami in literarnimi natečaji povečali zanimanje za tovrstno dejavnost. Vsekakor bi k temu pripomogel tudi ustrezen klubski prostor.
- Mladinsko gledališče
 - o Trenutno v Kočevju ni mladinske gledališke skupine. Verjamemo, da je v Kočevju mladine več kot dovolj, da bi se lahko ustanovila mladinska gledališka skupina. Seveda je v veliki meri ovira denar za ustreznega mentorja. Z namenskimi sredstvi bi se to lahko uredilo in čez leto ali dve bi lahko zopet gledali domačo mladinsko gledališko skupino.
- Odrasla gledališka skupina
 - o Pogoji, da bi Kočevje dobilo odraslo gledališko skupino je redno delovanje mladinske gledališke skupine.

Rok 2-5 let

Pričakovani učinki:

Pestrost delovanja društev na različnih področjih prispeva k bogastvu in kakovosti kulturne ponudbe in kakovosti življenja v lokalni sredini.

Trenutni situacija kaže na to, da v Kočevju nekatere kulturne dejavnosti zamirajo, nekatere pa se krepijo. Poseben poudarek je treba dati obuditi posameznih področij kulture kot npr. literarni dejavnosti gledališki dejavnosti. Za doseg tega je treba poskusiti npr. z literarnimi natečaji v posameznem Kulturnem letu Občine Kočevje. Ukrepi, ki bi spodbudili ponovno delovanje posameznih društev, obstoječa pa spodbudili k udeležbi na raznih državnih ali celo mednarodnih tekmovanjih so tako finančne spodbude kot vključevanje kulturnih društev v občinske proslave in prireditve.